

§ 199 Rikstäckande verksamhet

DAN SARKAR:

Fru ordförande! Det finns ingen definition varken hos staten eller hos kyrkan av vad rikstäckande verksamhet innebär även om det står i lagen om Svenska kyrkan. Om vi tänker oss en person någonstans i Norrlands inland eller Smålands djupa skogar eller varför inte i nordöstra Skånes avlägsna trakter som vill fira gudstjänst en gång i veckan, hur långt är det rimligt att den personen ska åka? Är det en halvtimme, en timme är det längre eller kortare? Vi kan ju inte bygga en kyrka för en person, utan den här personen får ju finna sig i att ta sig till kyrkan oavsett vilket avstånd det är. Men om det är 500 personer eller 5 000, då handlar det inte bara om ett glesbygdsproblem utan då handlar det faktiskt om de här nya församlings- och pastoratsbildningarna, som har beslutats i och med strukturutredningens genomförande. Det kanske inte vore så dumt att ha ett statistiskt redskap för att se hur långt många människor per kvadratkilometer ska ha till kyrkans verksamhet. Det här kan man bestämma lite godtyckligt. Det viktiga är inte exakt vilken siffra man bestämmer. Det viktiga är att man, om man definierar det, har ett statistiskt redskap som kan användas för hela riket. Då kan man jämföra och identifiera sig och finna en stor grupp människor som faktiskt har alldeles för långt till kyrkan. Här behöver vi sätta in åtgärder. Det här kan vi använda i planering, budgetplanering och strategiskt tänkande osv. Jag har varit i kontakt med analysenheten och pratat med Jonas Bromander. Han säger att det inte finns något sådant idag men redskapen finns hos SCB som kan ta fram dem. Man tillämpar det här till exempel när man planerar kärnkraftsverk. Finns en sådan här definition hos oss, går den att använda för att tänka strategiskt, tänka framåt, budgetplanera och jämföra sin egen församling och i sitt eget stift. Var behöver vi sätta in åtgärderna eftersom vi ligger under rikssnittet när det gäller människornas avstånd till kyrkans gudstjänster och övriga verksamhet. Detta är tanken och jag måste säga att det är en riktigt god tanke.

Bifall till motion 2014:24.

GUNVOR TORSTENSSON:

Fru ordförande! Jag talar för Kyrkorättsutskottet och yrkar på bifall till utskottets förslag om avslag på motion 2014:24. Utskottet konstaterar att det är svårt men värdefullt att försöka definiera begreppet ”rikstäckande verksamhet” och utskottet menar att ett tydliggörande av detta begrepp måste vara en nödvändig del i den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningssystem.

Bifall till utskottets förslag.

BERTIL MURRAY:

Fru ordförande, ledamöter, biskopar och övriga! Jag kommer att riva ur och spara Kyrkorättsutskottets överväganden i betänkandet. Jag vill meditera lite mer över dem i fortsättningen.

Jag tycker att man klär av Svenska kyrkan ett par av stororden i det här betänkandet. Man säger så här: ”Svenska kyrkans verksamhet är rikstäckande på ett sådant sätt som begreppet definierats i förarbeten till lagen om Svenska kyrkan, dvs. att hela landet är geografiskt indelat i församlingar”. Här har vi definitionen på vad rikstäckande verksamhet betyder, att hela landet är indelat i församlingar. Det handlar alltså om en karta där man drar ett antal linjer. Antalet linjer som har dragits och tätheten mellan dem har minskat kraftigt under många år och vi förstår att det kommer att fortsätta att minska. Vi skulle egentligen kunna ha en kartbild där vi har

bara ett par olika linjer, låt oss säga hela Sverige som ett pastorat. Vi kommer fortfarande att vara rikstäckande. Det är inte ironi, utan det är så, därför att det ligger i själva definitionen. Det katolska stiftet i Sverige är också rikstäckande. Man har i grunden samma idé, nämligen att man delar in landet. Det här har vi talat om mycket och det säger väldigt lite om det innehållsliga. Nu har också utskottet en tanke framåt. Hur kommer det att gå? Då säger man så här: ”Ett rimligt scenario är att förutsättningarna att vara kyrka i olika delar av landet i framtiden kommer att variera i avsevärt högre grad än vad som är fallet idag”. Jag tror att utskottet har alldeles rätt i detta. Förutsättningarna för att vara kyrka kommer att variera allt kraftigare. Vi kommer att fortsätta att ha en kartbild, vi kommer att dela in landet men möjligheten att verkligen vara en närvarande kyrka kommer att vara mycket olika mellan olika delar av landet. Det som skiljer kommer i stor utsträckning att vara att på sina håll finns det människor som bär upp ett levande liv, på andra håll finns inte det. Jag tänker att här kommer att krävas mycket reflektion i kommande kyrkomöten kring den här frågan. Vi står inför en mycket stor utmaning.

BO HANSON:

Fru ordförande! Jag ber att få påminna om min tankegång från gårdagen att vaghet är ofta en fördel. I detta fallet kan det ta sig uttryck i att jag föreslår att man tillämpar sunt förnuft. Det är inte alltid bättre att ha ett exakt statistiskt mått. Det är bättre att få ha ganska rätt än helt fel.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 208.